ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣದ ಸುದ್ದಿಗಾಗಿ
ವಿಶ್ವವಾಣಿ timely ಆ್ಯಪ್ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ

ವಿಶ್ವವಾಣಿ
ಬೆಂಗಳೂರು
vishwavani.news
06.12.2018 ಗುರುವಾರ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಿಷೇಧ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿರಲಿ

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಕುರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಹಾವಳಿಯೂ ಒಂದು. ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ, ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ – ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನನ್ನೇ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡಹುವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ತರುವ ಕೃತಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ರಚಿಸುವ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇವೆ.

ಆದರೂ, ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ, ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಮೂಡದೇ ಇರದು.

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳೇ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಆದೇಶ ನೀಡಿ, ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗೆ ಚಾಟಿ ಬೀಸಿ, ನಗರದೆಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿಸಿದಂತಹ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸದ ನೆನಪು ಮಾಸುವ ಮುನ್ನವೇ, ಪ್ರಚಾರದ ಗೀಳು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡವರು ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕಾನೂನು ವಿಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ಧಾರ್ಷ್ಟ್ಯ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

'ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ'ಯೇ ವಿಕೃತ. ಅದ್ಯಾವುದೋ ಜಯಂತಿಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಜನ್ಮದಿನಾಚರಣೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಶಂಕು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರ ಚಿತ್ರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹತ್ತಾರು ಸ್ಥಳೀಯ ಪುಡಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವೇ ಅಸಮಂಜಸ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಗಣ್ಯರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ, ಉಳಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತೆಪ್ಪತ್ತು ಜನರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಅಸಹ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಬಡಾವಣೆಗಳ ಮತ್ತು ಗಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿ ಮರಿ ಪುಢಾರಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯೇ ಅಗ್ಗದ ಅಭಿರುಚಿಯದ್ದು. ಜತೆಗೆ, ಫ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ತಡೆ ಇದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಪರಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೀಳು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯ ವಿಚಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಳವಳವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಫಲಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದ ಅಗ್ಗದವು ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕುತ್ತು ತರುತ್ತಿರುವುದರ ಜತೆಯಲ್ಲೇ, ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ದುರಂತ. ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ ಎನಿಸಿರುವ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನಾದರೂ ಸರಕಾರ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ತೀವ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕವಷ್ಟೇ ನಗರ ಸೌಂದರ್ಯ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಚಿತ್ರಸ್ಫೂರ್ತಿ

ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸುವ ಹೆಗ್ಗರಿ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಭೀತರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಲದು!

ತಿಳಿಸಾರ

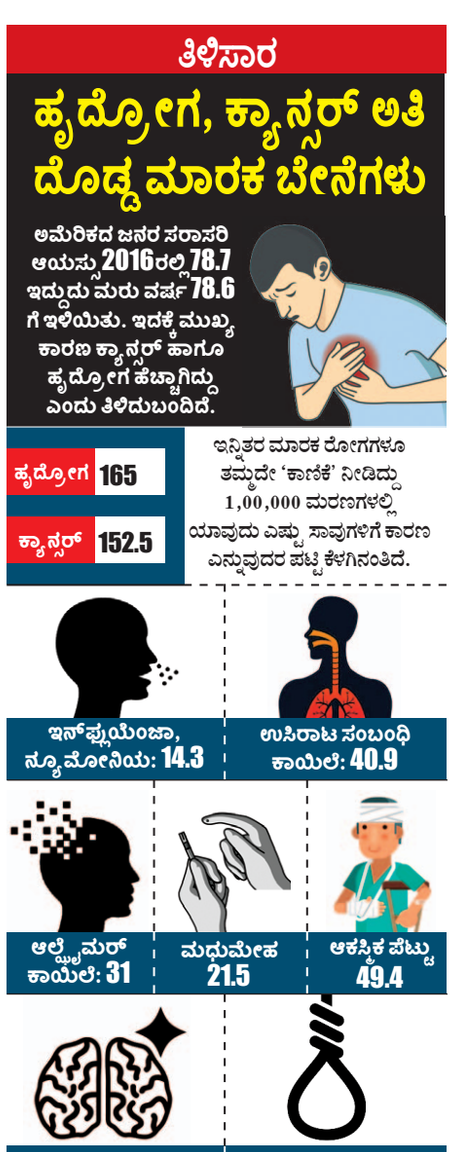

ಕಾಕಾ ಹೋಟ್ಲು

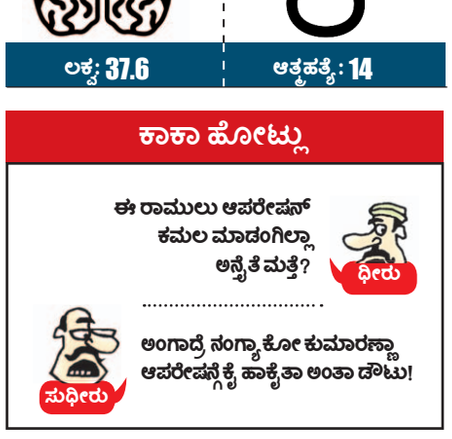

ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶಗಳು ಸಮಾಧಿಯಾಗದಿರಲಿ!

ನೂರೆಂಟು ವಿಶ್ವ

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಭಟ್
vbhat@me.com

ಮೊನ್ನೆ ಕನ್ನಡದ ನಟರೊಬ್ಬರು ಟ್ವೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು– 'ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಸತ್ತ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ. ಸರಕಾರವೇನಾದರೂ ಅಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಬಯಸಿದರೆ, ನೀವೇ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ನಂತರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.'

ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಅನಿಸಿತು. ತಾನು ಸತ್ತ ನಂತರ ಸರಕಾರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಸೆಪಡುವವರಿಗೆ, ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೇಸರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃತವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಯುವ ಮೊದಲೇ ನೀಡಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಸರೀನಾ, ತಪ್ಪಾ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ, ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಧನರಾದವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ, ಚರ್ಚೆ, ಜಗಳ, ವಿವಾದವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಧನರಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರವೂ ಈ ವಿವಾದ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿದಿರುತ್ತದೆ. ನಿಧನರಾದವರಿಗೆ ಇವ್ಯಾವವೂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಭಗವಂತನ ಪಾದ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬದುಕಿರುವವರು ಸತ್ತವರಿಗಾಗಿ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು? ಯಾರು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು? ಯಾಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು?

ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟನೆ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ನೀತಿ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಖಚಿತ ನಿಲುವು ಎಂಬುದು ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆದರೆ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಣ್ಯ ಹೌದೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಯಾರು? ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನದಂಡವೇನು? ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ-ಸಂಹಿತೆ ಎಂಬುದೇನಾದರೂ ಇದೆಯಾ? ಅಥವಾ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಅನಿಸುವುದೇ ಸಂಹಿತೆಯಾ? ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾ?

ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಜಘಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಮೊದಲ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಜವಾಹರಲಾಲ ನೆಹರು ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 'ಶಾಂತಿವನ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಆನಂತರ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ನಿಧನರಾದ ಲಾಲ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ(ಕಿಸಾನ್ ಘಾಟ್), ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ(ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಳ), ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದೇ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಹಂಗಾಮಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಗುಲ್ಜಾರಿಲಾಲ ನಂದಾ ಅವರಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಂಗಾಮಿ ಆಗಿದ್ದರು, ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು, ಒಪ್ಪೋಣ. ಆದರೆ ಅದಾದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾತಿನ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ಸಬರಮತಿ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ (ಅಭಯ ಘಾಟ್) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ನೆಹರು, ಇಂದಿರಾ, ರಾಜೀವ ನಂತರ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಚರಣ್‌ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್, ಐ.ಕೆ. ಗುಜ್ರಾಲ ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲೇಕೆ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿದ್ದ ಪಿ.ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅವರು ನಿಧನರಾಗಿ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾದವು.

ಬರೀ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಮಾರಕವಾ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಏಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ನಗರ ವಾಗಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲೂ ತಾರತಮ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಅನಿಸಿ, ಈಗ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 'ಏಕತಾಸ್ಥಳ' ಎಂಬ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಸಮಾಧಿ. ಸಾವಿನಲ್ಲೂ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿದವರೆಂದರೆ ನೆಹರು, ಇಂದಿರಾ ಹಾಗೂ ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ. ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮದೆನ್ನುವ, ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿವೆ. ಉಳಿದವರು ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟವಂತರಲ್ಲ. 'ಭಾರತದ ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ'ರೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದ ಸರ್ದಾರ ಪಟೇಲರು ಪ್ರಧಾನಿಯೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೆಹರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಗೃಹಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಧಾನಿ ಪದವಿಗೆ ಪ್ರಬಲ ಆಕಾಂಕ್ಷಿ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಧನರಾದ ಆರವತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಸರಕಾರ, ಸುಮಾರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರುಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ, ವಿಶ್ವವೇ ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತವಾಗುವ ಪಟೇಲರ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬೃಹತ್ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಾದಿದ್ದೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂಬಂತೆ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಗಿಂತ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು. ಹುತಾತ್ಮರಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಪಟೇಲರಿಗಾಗಿ ಇಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ದೇಶವನ್ನಾಳಿದರೂ, ಪಟೇಲರಿಗೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೋದಿಯವರು ಆ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಭವ್ಯವಾದ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಆದಕ್ಕೇ ಅನ್ನೋದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕ-ಸಂಹಿತೆ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ ಯಾರು, ಕೇವಲ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಗಣ್ಯರಾ, ಅವರ ಹೊರತಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವಾ? ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಇಷ್ಟವೋ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸಾಯುವಾಗ ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ, ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತನ್ನ ಜಾತಿಯವನಾ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಯಬೇಕು. ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರಾದರೆ, ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಾದರೆ, 'ಸ್ಮಾರಕ ಭಾಗ್ಯ' ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಾಯಿಗೆ ಮೂತ್ರ ಮಾಡಲು ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಿನಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ, ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರಾದರೆ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಭಾಗ್ಯ! ಬದುಕಲು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಸತ್ತ ಮೇಲೂ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿರಬೇಕು!

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದರು, ಇವರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳು, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯ, ಜೀವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಬೇಕು, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಬೇಕು, ಅನುಕರಣೀಯ ವಾಗಬೇಕು, ಅವರ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಮರಣೆ ಪ್ರೇರಣೆ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ತಾನೂ ಅಂಥ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಚೇತೋಹಾರಿ, ಪವಿತ್ರ ಭಾವ ಸ್ಫುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದಾತ್ತ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ, ಕೋಲ್ಯ, ಕೊಲ್ಕಾ, ಕೊಮ್ಯನಿಗೆಲ್ಲ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಲ್ಯನಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅಭಿಮಾನಿ ಗಳಿರಬಹುದು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿರುವುದು ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಳತೆಗೋಲಲ್ಲ. ಆ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹೊರಟರೆ, 'ಆರಾಧ್ಯದೈವ'ನಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಕಾರಣ ಯಾವ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ, ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 'ಆರಾಧ್ಯದೈವ'ನಿಗೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ 'ಹೂವರ್ ಡ್ಯಾಮ್' ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಅವರ ಬಿಡಾರಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಯಿ, ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಲಾರಿ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ನಾಯಿಗೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಯಿಯ ಪುಟ್ಟದಾದ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತವಿದೆ. ಆ ನಾಯಿ ಆಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮುದ, ಸಂತಸ ನೀಡಿ ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಯಿ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಕಾಯಕ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೃದಯಂಗಮ ಕತೆ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದು ಮಾನವ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಮಿಡಿದ ಅಪ್ಪಭಾವ ಜಿನುಗುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಗುಣದಲ್ಲಿ ಆರ್ದ